

Prof. emer. dr. sc. VUK MILČIĆ, dipl. ing. građ. (1921. – 2008.)

Nakon višemjesečne i teške bolesti zauvijek je svoje prijatelje, kolege i suradnike te brojne stručnjake koje je odgojio za svoga radnog vijeka napustio prof. emer. dr. sc. Vuk Milčić, dipl. ing. građ., dugogodišnji ugledni profesor Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, priznati hrvatski i europski stručnjak za metalne konstrukcije.

Prof. emer. dr. sc. Vuk Milčić rođen je u Slavanskom Brodu 30. listopada 1921., uoči Sv. Wolfganga po kojemu je dobio i ime. Milčići su inače bili podrijetlom iz Klanjca u Hrvatskom zagorju, a njegov je otac dr. Aleksandar Milčić, inače pravnik, nakon Prvoga svjetskog rata, došao u ondašnji Brod i počeo raditi u odvjetničkoj kancelariji uglednoga odvjetnika dr. Vatroslava Brlića, supruga slavne hrvatske književnice Ivane Brlić Mažuranić. Potom je i oženio njihovu kćer i zauvijek ostao živjeti u tom gradu na Savi.

Vuk Milčić je osnovnu školu i gimnaziju pohađao u Slavanskome Brodu i Zagrebu, a diplomirao je 1948. kao jedan od najboljih studenata u svojoj generaciji na Građevinskom odjelu Tehničkog fakulteta u Zagrebu. Zatim je, kako je onda bilo uobičajeno, bio upućen u praktičnu inženjersku djelatnost. Bio je dodijeljen Ministarstvu željeznica gdje je u projektnom birou najprije radio kao projektant, a potom kao njegov voditelj. U prvim se godinama svoga radnog vijeka pretežno bavio obnovom ratom oštećenih čeličnih željezničkih mostova. Upravo će rad s čelikom potom obilježiti cijeli njegov radni vijek.

Valja reći da je odmah bio uključen u rad međunarodnih komisija Europske konvencije za metalne konstrukcije (ECCS). Najprije je bio u grupi za materijale, a nakon izrade prijedloga propisa za tzv. krhki lom u grupi za sigurnost konstrukcija, jer je već prije po-

kazivao zanimanje za primjenu probabilističkih metoda pri rješavanju problema sigurnosti konstrukcija, čemu će poslije posvetiti velik dio svoga bogatoga znanstvenoistraživačkog rada.

U međuvremenu je stekao zavidno iskustvo i ugled stručnjaka za čelične konstrukcije pa je nakon poziva *Željezare Sisak* u toj tvrtki 1957. osnovao projektni biro *Metal-projekt*, prvu specijaliziranu projektnu organizaciju za čelične konstrukcije u ondašnjoj Jugoslaviji. Tamo je radio gotovo 15 godina kao glavni projektant i direktor i podigao je biro na razinu jedne od najcjenjenijih projektnih organizacija. Izravno je i neizravno sudjelovao u izradi više od 300 projekata.

Od njegovih se projektnih rješenja još iz doba kada je nakon diplomiranja radio u *Projektnom birou* Ministarstva željeznica ističu obnova željezničkog nadvožnjaka u Rijeci, željezničko-cestovnog mosta preko kanala Rječine, idejni projekt obnove srušenoga željezničkog mosta preko Kupe u Sisku i prva spregnuta konstrukcija u nas na željezničkom nadvožnjaku na pruzi Knin – Zadar, gdje su punostijeni če-

lični nosači spregnuti s armiranobetonskom pločom korita posteljice pruge.

Iz rada u *Metal-projekt*u ističe se njegov projekt nadogradnje hotela *Central* u Zagrebu (prva spregnuta konstrukcija u visokogradnji s čeličnim nosačima i armiranom pločom te čeličnim stupovima ispunjenim betonom), hala valjaonice šavnih cijevi i traka u *Željezari Sisak* (primjena čeličnih cijevnih profila za nosivu konstrukciju), produženje čeličane u istoj željezari (prva primjena tarnog spoja visokovrjednim vijcima u rešetkastom nosaču kranske staze raspona 30 m), konstrukcije od hladno oblikovanih profila u Jesenicama i Kranju, pokretna kupola natkrivenog bazena u Primoštenu te rešetkasta konstrukcija od čeličnih cijevi u obliku obeliska za 100 m visoki PTT toranj u Slavanskom Brodu, popularnu Antenu. Mnoge su od tih konstrukcija bile pionirske i prve koje su u nas izvedene. Ujedno je radio i u inozemstvu. U Njemačkoj je projektirao čeličnu konstrukciju hale tvrtke *Kabelschlepp*, u ondašnjoj ČSSR u Kralupi halu tvornice *Polystiren* te nekoliko transportnih mostova u Pakistanu.

Prelaskom u Institut građevinarstva Hrvatske 1972., postao je glavni voditelj nadzora za izvođenje čeličnih konstrukcija. Bio je voditelj Zavoda za metalne konstrukcije, a istaknuo se timskim radom i rješavanjem problema nosivih konstrukcija. Najznačajniji su bili most preko Kupe u Sisku, *Most mladosti* u Zagrebu, most preko Drave u Donjem Miholjcu i reaktorski spremnik u NE *Krško*. Bio je uključen u izradu mnogih studija te u brojne revizije projekata.

Ujedno se bavio znanstvenoistraživačkim radom, a znanstveni su mu i stručni radovi tiskani u nas i u inozemstvu. Objavio je 12 samostalnih znanstvenih

radova koji su se temeljili na analizi inženjerske i projektantske prakse i još 95 znanstvenoistraživačkih radova koji su nastali radom na znanstvenim temama. Ujedno je bio uključen u mentorstva za magistarske i doktorske radove.

Radovi prof. Milčića temeljili su se na podacima iz različitih svjetskih istraživačkih centara i bili su dopunjavani podacima karakterističnim za naše podneblje. Tako je s vremenom izrađena banka podataka za određivanje parcijalnih faktora sigurnosti, nužnih za izradu suvremenih propisa usklađenih s praksom u europskim zemljama. Radovi prof. Milčića znatno su obogatili našu tehničku praksu spoznajama o suvremenoj problematici o sigurnosti konstrukcija, a ujedno su inozemnim stručnjacima predstavljani doprinosi naših stručnjaka.

Valja reći da su neki od njegovih najznačajnijih radova tiskani upravo u časopisu *Građevinar*, poput rada o opterećenju konstrukcija snijegom, za što su propisi davali neodgovarajuće vrijednosti i što je odmah prihvaćeno i u praksi. Pisao je i o havarijama konstrukcija iz aspekta sigurnosti, ekstremnim opterećenjima cestovnih mostova, sigurnosti konstrukcija opterećenih vjetrom na jadranskom području te o pouzdanosti plaštava čeličnih silosa.

Bio je prvi na prostoru negdašnje države koji se bavio problemima teorije sigurnosti što je uveo i u nastavu na poslijediplomskom studiju. U svojoj je projektantskoj praksi morao rješavati složene probleme sigurnosti konstrukcija primjenom suvremenih svjetskih postignuća. To se poklopilo s razvojem posebnih znanstvenih metoda koje su se šezdesetih godina prošlog stoljeća počele u svijetu sustavno razvijati. U Građevinskom institutu Zagreb, utemeljenom 1977., prof. Milčić je dobio priliku za organizirani znanstveni pristup izjednačavanju stupnja sigurnosti

konstrukcija primjenom probablističkih metoda, što je i danas u znanstvenoistraživačkom radu u svijetu vrlo aktualna metoda.

Bio je voditelj posebne znanstvene teme o sigurnosti konstrukcija, a od 1986. do 1990. projekta *Ujednačavanje stupnja sigurnosti nosivih konstrukcija*. U tu su temu bile uključene brojne pod teme kao što su sondažno istraživanje ostvarenih stupnjeva sigurnosti postojećih čeličnih konstrukcija, kalibracija konstrukcija opterećenih snijegom i kalibracija konstrukcija opterećenih vjetrom na jadranskom području, te ispitivanje raznih vrsta pouzdanosti za opterećenja tlačnih i vlačnih štapova za cestovne mostove, za željezničke mostove u odnosu prema zamoru čelika, za čelične cilindrične ljske pod pritiskom, za zavarene spojeve na krhki lom, za konstrukcije od visokovrijednih čelika, za bočno nepridržane čelične nosače te za pouzdanost nosivih sustava.

Od 1990. do 1995. bio je voditelj projekta *Sigurnost nosivih metalnih konstrukcija*.

Za svoj je znanstveni rad 1989. dobio nagradu *Nikola Tesla*.

Za izvanrednog je profesora biran 1973. na Građevinskom fakultetu u Zagrebu, gdje je sljedeće godine započeo sa stalnim radom. Na tom je fakultetu sudjelovao u nastavi još od 1950. godine. Nakon integracije Građevinskog fakulteta i Instituta građevinarstva Hrvatske u Građevinski institut bio je predstojnik Zavoda za metalne konstrukcije na Fakultetu građevinskih znanosti. Znanstveni stupanj doktora tehničkih znanosti stekao je 1981 obranom disertaciju *Ujednačavanje stupnja čeličnih konstrukcija primjenom probablističkih metoda*. Te je godine izabran u zvanje redovitog profesora za predmet Metalne konstrukcije, a predavao je i na kolegijima o poznavanju

materijala, sigurnosti čeličnih i metalnih konstrukcija, inženjerskim konstrukcijama i teoriji sigurnosti konstrukcija. Na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu radio je sve do umirovljenja 1992., a profesor emeritus postao je 2000. godine.

Odgodio je mnoge generacije budućih znanstvenika i nastavnika.

Prof. Milčić ujedno je bio dugogodišnji nastavnik i na građevinskim diplomskom studijima u Splitu i Osijeku te na poslijediplomskom studiju u Zagrebu, Ljubljani i Sarajevu, uglavnom za metalne konstrukcije i problem njihove sigurnosti.

Posljednje je godine svog života prof. dr. sc. Vuk Milčić najradije provodio u Brlićevcu, bajkovitom drvenom ljetnikovcu u vinogradu iznad Slavenskog Broda koji je naslijedio od svoje bake, slavne hrvatske književnice Ivane Brlić Mažuranić. Tu je živio od ranog proljeća do kasne jeseni. Nastavio se baviti znanstvenim i stručnim radom pa je 2003. skupa s prof. dr. sc. Bernardinom Perošom s Građevinskog fakulteta u Splitu objavio udžbenik: *Uvod u teoriju sigurnosti nosivih konstrukcija*.

Prof. emer. dr. sc. Vuk Milčić bio je neobično blag i susretljiv čovjek, pun razumijevanja za sve svoje suradnike čija je mišljenja uvijek uvažavao. Stoga je bio vrlo omiljen i cijenjen među svojim kolegama i nastavnik kojega se sa zahvalnošću sjećaju njegovi brojni studenti, danas ugledni i cijenjeni stručnjaci. Njegovom smrću naše je građevinarstvo izgubilo uglednoga i cijenjenog stručnjaka i znanstvenika te omiljenog pedagoga koji je studentima uspješno prenosio svoje bogato znanstveno i stručno iskustvo. Bio je vrstan znanstvenik, nastavnik i projektant, ali ponajprije jednostavan i skroman čovjek velike topline.

B. A.